

Svoboda jednotlivce, autor: M. Hekrdla

02.února 2006

Předčasně kolportované modré knihy vybledají, modrým šancím se snižují šance na věrohodnost a zastavit úprk voličů z pravé části spektra do té levé je možná už bez šancí. A tak naše pravice (přesněji: CEVRO, „liberálně konzervativní akademie“, pospolu s Evropskou lidovou stranou-Evropskými demokraty) vytiskla a expeduje knihu novou.

Vřele doporučuji sociálním demokratům, aby tuto brožuru s názvem „Proč volím pravici“ sami iniciativně roznášeli po celé zemi. Skvělá je například politická, byť rozšafná úvaha místopředsedy ODS Ivana Langra o tom, co je solidarita: to je když „z vlastní vůle chci někoho obdarovat“ a „mohu si to dovolit, protože stát mi nechá podstatnou část výděлку“. Čili potřební lidé dostanou, až se těch nepotřebných náhodou zmocní darovací nálada.

Komu se stýská po frázích starého režimu, nemusí pravici rovnou zavrhnout. Stačí, když si v knížce nalistuje stať „Strašidlo socialismu se pravidelně vrací“, svěží dílko z pera (či asi spíš z notebooku) ředitele Liberálního institutu Miroslava Ševčíka. „Bohužel, i v naší době se zdá, že se prostřednictvím různých (ne všech) opatření Eurokracie sociálních inženýrů všech zabarvení a některých NGO plíží socialismus zpět,“ píše Ševčík a navazuje: „Budování kapitalismu je sice provázeno celou řadou přehmatů, ale ve svém důsledku je kapitalistická společnost spravedlivější.“ Za normalizace, tak někdy kolem roku 1975, by to vrchnostenští ideologové nenapsali jinak. „Spravedlivější“ by jen musela být „socialistická společnost“, v „budování“ by jistě šlo o „socialismus“ či „komunismus“, „eurokraté“ museli by být „imperialisty“ a „plížit se“ tehdy směla jenom „kontrarevoluce“. Slovo „přehmaty“ mohlo by zůstat, bylo schválené.

Nevím, zda Ševčík aspoň podvědomě tuhle potenciální analogii cítil. A nevím, zda chtěl čelit pomlouvačům, kteří o něm léta šíří klep, že si jen na dveřích své pracovny vyměnil ceduli s pojmem „marxismus-leninismus“ za slovo „liberalismus“. V každém případě však raději v mottu své staťe ocitoval sám sebe, vlastní liberální větu z těch dávných krušných let: „Svoboda je v životě člověka jednou z nejdůležitějších hodnot, o jejíž udržení se musí neustále bojovat. (Miroslav Ševčík, 1983).“ Sakra, a já myslel, že už to řekl Ho Či Min!

Ale vážně. Přiznávám, že dlouho jsem pravici docela věřil důraz, jaký klade na svobodu vůbec a svobodu jednotlivce zejména. Ani mě nenapadlo upírat jí - alespoň té liberální - historickou zdůvodněnost a trvalý emancipační potenciál zásady individualismu. Neboť v této optice mělo být zneužití moci vůči komukoliv nebezpečné, hodné pozoru i nápravy. Mělo být, ale zřejmě už není. Aspoň pro určitou část pravice, aspoň pro Jana Zahradila.

Europoslanec za ODS je totiž u toho a při tom, jak Evropský parlament vyšetřuje aktivity americké CIA v Evropě a zřídil kvůli tomu před skoro týdnem zvláštní výbor (proti němuž Zahradil hlasoval, ale do nějž byl delegován). „Bylo prokázáno..., že jedinci jsou unášeni, zbavováni svobody a dopravováni... do různých míst v Evropě a pak předáváni zemím, kde jsou vystaveni... mučení,“ uvedl předevcírem ve své zprávě o kauze švýcarský senátor Dick Marty, pověřený k tomu Radou Evropy. Nepříliš veselé sdělení.

A je to ještě horší. Neboť jediné, co Zahradila při vstupu do komise zajímalo, bylo tohle: „Když už výbor vznikl, musíme zabránit tomu, aby se z něj stal v rukou parlamentní levice klacek na USA.“ Ušlechtilý, bdělý a navýsost liberální přístup. Můžeme klidně spát.

Nic už není (a asi už nikdy nebude), jak bývalo. Ani ta svoboda jednotlivce.

Právo